

L'estat del català al país dels Pirineus

Tot i la barreja de cultures i procedències que s'apleguen a Andorra, el 88% de la població pensa que parlar català ha de ser obligatori per treballar en l'atenció al públic.

Andorra és un estat amb una superfície de 468 quilòmetres quadrats i amb una població de 65.877 persones –segons el darrer cens de govern–, dels quals solament 14.277 tenen la nacionalitat andorrana.

Entre els diferents residents que no tenen nacionalitat, predominen els procedents de l'estat espanyol (28.499), seguits dels portuguesos (7.024) i els francesos (4.420). A partir d'aquí, de tot una mica: 933 britànics; 430 italians; 357 alemanys... Hi ha argentins, nord-americans, belgues, holandesos, indis, marroquins, uruguaians, xilens, filipins, australians, danesos, suïsos, suecs, i 857 més de diversa procedència.

Cadascuna d'aquestes persones ha arribat a les valls amb el seu idioma, costums i religió i les continua practicant. Els musulmans es reuneixen per a pregar junts i guarden celosament el Ramadan; els jueus es fan matar els animals pel seu rabí, tal i com mana la seva religió i tenen el seu lloc d'encontre; els mormons, Testimonis de Jehovà, evangelistes, protestants, hindús, tots disposen d'indrets on celebren els seus cultes.

Català per a tots. A Andorra, però, tots aprenen la llengua oficial encara que triïn el sistema escolar que prefereixen: l'espanyol, francès, confessional o l'Escola Andorrana, tots gratuïts fins acabar el segon ensenyament.

Segons unes estadístiques elaborades pel Ministeri de Cultura, només un 3% de la població no coneix gens ni mica el català. Un 41% de la població té com a llengua materna el català, però només un 14% va aprendre a llegir i a es-

IMMA TORRA

criure en català. Són sobretot les noves generacions que han tingut accés al català des de l'escola, des que es va posar en marxa el programa d'"andorranització" a les escoles espanyoles i franceses del Principat. En general, els estudiants acaben el batxillerat superior coneixent quatre llengües.

Abans de l'existència de l'Escola Andorrana, la majoria de les persones que van aprendre a parlar el català, aprenueren a llegir i a escriure en una altra llengua: concretament, un 60% va aprendre a llegir i a escriure en espanyol i un 22% en francès. Només una quarta part ho va fer en català.

Malgrat aquest fet i l'elevada immigració, segons les dades de l'enquesta del Govern, a escala general, hi ha una actitud positiva de la població davant l'ús i la promoció de la llengua catalana. Com a aspectes més destacats, un 88% de la població objecte de l'estudi

considera que parlar català ha de ser obligatori per treballar en qualsevol feina d'atenció al públic, i un 78% creu que encara queda molt per fer per aconseguir incrementar l'ús del català a Andorra.

Entre els nouvinguts, un 51% de la població manifesta que l'administració no dóna prou importància a la difusió del català a Andorra. Quant als empresaris, la meitat de la població creu que han d'obligar els seus empleats a parlar en català i l'altra meitat, tot el contrari.

Val a dir que, a iniciativa del govern d'Andorra, a diferents horaris i a cada població, s'ofereixen gratuïtament classes de català, coneixements del país i d'història als adults. Tot i que pugui semblar estrany, els que més profit treuen d'aquesta possibilitat són els anglesos.

De les 65.877 persones que resideixen a Andorra, tan sols 14.277 tenen la nacionalitat. La majoria (28.499) provenen de l'estat espanyol.

Rosa Mari Sorribes